

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2019. gada 12. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (EK) Nr. 44/2001 – Jurisdikcija un nolēmumu atzišana un izpilde civillietās un komerclietās – Uz sacikstes principu balstītas tiesvedības un efektīvas tiesību aizsardzības prasība – Valsts tiesas nolēmums, ar kuru citas dalībvalsts tiesas pasludināts spriedums ir atzīts par izpildāmu – Valsts atļaujas iesniegt apelācijas sūdzību procedūra

Lietā C-433/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Korkein oikeus* (Augstākā tiesa, Somija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2018. gada 28. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2018. gada 2. jūlijā, tiesvedībā

ML

pret

Aktiva Finants OÜ,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J. C. Bonichot*], Tiesas priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), tiesneši M. Safjans [*M. Saffjan*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un K. Toadere [*C. Toader*],

ģenerālvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretāre: S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 15. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Somijas valdības vārdā – *H. Leppo* un *J. Heliskoski*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Heller* un *M. Huttunen*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2019. gada 29. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – somu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Regulas (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12., 1. lpp.) 43. panta 1. un 3. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā tiesvedību starp ML un *Aktiva Finants OÜ* par Igaunijas tiesas sprieduma, ar kuru ML bija piespriests samaksāt šai sabiedrībai noteikto naudas summu, izpildi.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 44/2001 6. un 16.–18. apsvērumā ir noteikts:

“(6) Lai panāktu spriedumu brīvu apriti civillietās un komercietās, ir vajadzīgi un lietderīgi, ka normas, kas nosaka jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi, reglamentē kāds Kopienas juridiskais instruments, kas ir saistošs un tieši piemērojams.

[..]

(16) Savstarpēja uzticēšanās tiesvedībai Kopienā pamato spriedumus, kas pieņemti kādā dalībvalstī un ko atzīst automātiski [spriedumu, kas pieņemti kādā dalībvalstī, atzīšanu automātiski], bez vajadzības veikt kādu procedūru, izņemot strīdus gadījumus.

(17) Izmantojot to pašu savstarpējās uzticēšanās principu, procedūrai, kuras mērķis ir kādā dalībvalstī padarīt par izpildāmu spriedumu, kas pieņemts citā dalībvalstī, jābūt efektīvai un ātrai. Tālab sprieduma pasludināšanai par izpildāmu faktiski būtu jānotiek automātiski pēc sniegto dokumentu vienkāršas pārbaudes, nepastāvot nekādai iespējai, ka tiesa pēc savas iniciatīvas varētu atsaukties uz kādu no šajā regulā paredzētajiem izpildes atteikuma pamatojumiem.

(18) Tomēr tiesību uz aizstāvību ievērošana nozīmē, ka atbildētājam vajadzētu būt iespējai pret izpildāmības pasludināšanas lēmumu iesniegt pārsūdzību, ko izskata saskaņā ar kārtību strīdus gadījumos, ja viņš uzskata, ka pastāv kāds no izpildes atteikuma pamatojumiem. Prasītājam arī vajadzētu būt pieejamai pārsūdzības iespējai, ja ir noraidīts viņa pieteikums pasludināt izpildāmību.”
- 4 Šīs regulas 41. pantā ir noteikts:

“Spriedumu pasludina par izpildāmu, tiklīdz ir izpildītas 53. pantā minētās formalitātes, neveicot pārbaudes saskaņā ar 34. un 35. pantu. Puse, attiecībā uz kuru prasa izpildi, šajā tiesvedības stadijā nav tiesīga iesniegt nekādus paskaidrojumus pieteikuma sakarā.”
- 5 Minētās regulas 43. panta 1.–3. punktā ir paredzēts:

“1. Visas puses var pārsūdzēt lēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību.

2. Pārsūdzību iesniedz tiesā, kas norādīta III pielikuma sarakstā.

3. Pārsūdzību izskata saskaņā ar normām, kas reglamentē kārtību strīdus gadījumos.”

6 Šīs pašas regulas 45. pants ir formulēts šādi:

“1. Tiesa, kurā pārsūdzība ir iesniegta saskaņā ar 43. pantu vai 44. pantu, atsakās pasludināt izpildāmību vai atceļ to, vienīgi pamatojot to ar kādu no 34. un 35. pantā noteiktajiem iemesliem. Lēmumu tā pieņem nekavējoties.

2. Ārvalstis pieņemti spriedumi nekādos apstākļos nav pārskatāmi pēc būtības.”

Somijas tiesības

- 7 Atbilstoši *oikeudenkäymiskaari* (Procesuālais kodekss) 25.a nodaļas 5. panta 1. punktam pirmās instances tiesas nolēmuma pārsūdzībai apelācijas tiesā ir nepieciešama atļauja pārsūdzības turpmākai izskatīšanai.
- 8 Procesuālā kodeksa 25.a nodaļas 11. panta 1. punktā ir paredzēts, ka šī atļauja pārsūdzības turpmākai izskatīšanai ir jāpiešķir, ja ir šaubas par attiecīgā nolēmuma pareizību, ja šī nolēmuma pareizību nav iespējams izvērtēt, neatļaujot turpināt tiesvedību, ja tas ir svarīgi likuma piemērošanai citās līdzīgās lietās vai ja pastāv cits svarīgs iemesls piešķirt atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai.
- 9 Šī kodeksa 25.a nodaļas 13. pantā ir noteikts, ka tad, ja apelācijas tiesa uzskata par nepieciešamu, tai, pirms tā dod atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai, ir jāaicina atbildētājs rakstveidā atbildēt uz šo pārsūdzību.
- 10 Atbilstoši minētā kodeksa 25.a nodaļas 14. panta 1. punktam atļaujas pārsūdzības turpmākai izskatīšanai procedūra norit rakstveidā un apelācijas tiesa par tajā iesniegto pārsūdzību lem, pamatojoties uz pirmajā instancē pieņemto nolēmumu, atbildētāja iespējamiem paskaidrojumiem un, ja nepieciešams, uz citiem lietas materiāliem.
- 11 Saskaņā ar tā paša kodeksa 25.a nodaļas 18. pantu atļauja pārsūdzības turpmākai izskatīšanai tiek piešķirta, ja vismaz viens no trim tiesas sastāva locekļiem atbalsta atļaujas piešķiršanu.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 12 Ar nolēmumu, kas pieņemts 2009. gada 7. decembrī, *Harju Maakohus* (Harju apriņķa tiesa, Igaunija) piesprieda ML, ar dzīvesvietu Helsinkos (Somija), samaksāt summu 14 838,50 Igaunijas kronu (EEK) (aptuveni 948 EUR) apmērā kādai Igaunijas sabiedrībai, proti, *Aktiva Finants*.
- 13 Pēc *Aktiva Finants* pieteikuma *Helsingin käräjaoikeus* (Helsinki pirmās instances tiesa, Somija) atzina 2009. gada 7. decembrī pret ML pieņemto nolēmumu par izpildāmu Somijā saskaņā ar Regulu Nr. 44/2001.
- 14 Saņēmis par to paziņojumu, ML cēla prasību, lūdzot *Helsingin hovioikeus* (Helsinki apelācijas tiesa, Somija) atcelt šo nolēmumu.
- 15 Prasības pieteikumā, kas iesniegts *Helsingin hovioikeus* (Helsinki apelācijas tiesa), ML vispirms norādīja, ka *Harju Maakohus* (Harju apriņķa tiesa) 2009. gada 7. decembra nolēmums tika pieņemts bez viņa klātbūtnes. Turpinājumā ML apgalvo, ka dokuments par lietas ierosināšanu viņam nav izsniegts vai paziņots nedz savlaicīgi, nedz tādā veidā, lai viņš varētu nodrošināt savu aizstāvību. Turklāt viņš esot uzzinājis par visu tiesvedību tikai tad, kad *Helsingin käräjaoikeus* (Helsinki pirmās instances tiesa) viņam tika paziņojusi lēmumu atzīt *Harju Maakohus* (Harju apriņķa tiesa) nolēmumu

par izpildāmu. Tāpat, pēc ML domām, pēdējās minētās tiesas kompetencē nebija izskatīt tajā iesniegto lietu, tādēļ ka viņa dzīvesvieta ir Somijā kopš 2007. gada 26. novembra. Šajā ziņā ML savu argumentu pamatojumam atsaucās uz Regulas Nr. 44/2001 34. un 35. pantu.

- 16 *Helsingin hovioikeus* (Helsinki apelācijas tiesa) nepiešķīra ML Procesuālā kodeksa 25.a nodaļas 5. panta 1. punktā paredzēto atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai, līdz ar to viņa celtās prasības izskatīšana tika izbeigta. Tādējādi tika apstiprināts *Helsingin käräjäoikeus* (Helsinki pirmās instances tiesa) nolēmums.
- 17 ML lūdza iesniedzējtiesai, proti, *Korkein oikeus* (Augstākā tiesa, Somija) atļauju pārsūdzēt *Helsingin hovioikeus* (Helsinki apelācijas tiesa) nolēmumu; šī atļauja viņam tika piešķirta 2017. gada 24. janvārī. Prasībā, kas celta *Korkein oikeus* (Augstākā tiesa), ML lūdza atcelt šo nolēmumu, piešķirt atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai un nodot lietu *Helsingin hovioikeus* (Helsinki apelācijas tiesa) pārsūdzības izskatīšanai.
- 18 Šajā saistībā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai ar Regulu Nr. 44/2001, it īpaši tās 43. panta 1. un 3. punktu, ir saderīga tāda atļaujas pārsūdzības turpmākai izskatīšanai procedūra, kāda paredzēta pamatlietā aplūkotajos valsts tiesību aktos, attiecībā uz pirmās instances tiesas nolēmuma pārsūdzību, kas attiecas uz nolēmuma atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās.
- 19 Pirmkārt, iesniedzējtiesa norāda – no šiem valsts tiesību aktiem izriet, ka visās lietās pārsūdzības procedūra norit divos posmos. Pirmajā posmā tiek pārbaudīti valsts tiesībās paredzētie nosacījumi, ar kādiem tiek piešķirta atļauja pārsūdzības turpmākai izskatīšanai. Ja šī atļauja tiek piešķirta, tad otrajā posmā tiek pilnībā izskatīta pārsūdzība. Savukārt, ja minētā atļauja netiek piešķirta, pirmās instances tiesas nolēmums kļūst galīgs, ja vien šis atteikums pārsūdzības rezultātā netiek atcelts.
- 20 Otrkārt, iesniedzējtiesa nav pārliecināta, ka uz sacīkstes principu balstītas tiesvedības prasība, kas izvirzīta Regulas Nr. 44/2001 43. panta 3. punktā, ir izpildīta, jo lēmums piešķirt atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai saskaņā ar valsts tiesībām var tikt pieņemts, arī nedodot personai, attiecībā uz kuru tiek prasīta izpilde – šajā lietā ML –, iespēju iepriekš sniegt paskaidrojumu.
- 21 Šādos apstākļos *Korkein oikeus* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
 - “1) Vai saistībā ar pārsūdzību iesniegšanu valsts tiesību sistēmā paredzētā pārsūdzību turpmākai izskatīšanai atļaušanas procedūra ir saderīga ar prasību par Regulas Nr. 44/2001 43. panta 1. punktā abām pusēm garantētajām tiesībām uz efektīvu pārsūdzību, ja tiek pārsūdzēts pirmās instances tiesas lēmums, kas attiecas uz sprieduma atzīšanu vai izpildi saskaņā ar Regulu Nr. 44/2001?
 - 2) Vai pārsūdzību turpmākai izskatīšanai atļaušanas procedūrā tiek izpildīti nosacījumi, kas attiecas uz tiesvedību, uz klausot abas puses, Regulas Nr. 44/2001 43. panta 3. punkta izpratnē, ja atbildētājs pirms lēmuma par pārsūdzības atļaušanu netiek uzklauts par iesniegto pārsūdzību? Vai šie nosacījumi tiek izpildīti, ja atbildētājs tiek uzklauts pirms lēmuma par pārsūdzības turpmākai izskatīšanai atļaušanu?
 - 3) Vai interpretācijā ir nozīme apstāklim, ka persona, kas iesniedz pārsūdzību, var būt ne tikai puse, kura ir iesniegusi pieteikumu pasludināt izpildāmību un kuras pieteikums ir noraidīts, bet arī puse, attiecībā pret kuru ir prasīta izpilde, ja šis pieteikums tika apmierināts?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 22 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 44/2001 43. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu atļaujas pārsūdzības turpmākai izskatīšanai procedūru, kurā, pirmkārt, apelācijas tiesa par minētās atļaujas piešķiršanu attiecībā uz tajā iesniegto pārsūdzību lemj, pamatodamās uz pirmajā instancē pieņemto nolēmumu, atbildētāja iespējamiem paskaidrojumiem un, ja nepieciešams, uz citu lietas materiālos esošu informāciju, kā arī, otrkārt, atļauja pārsūdzības turpmākai izskatīšanai ir jāpiešķir, ja tostarp ir šaubas par attiecīgā nolēmuma pareizību, ja šī nolēmuma pareizību nav iespējams izvērtēt, neatļaujot turpināt tiesvedību, vai ja pastāv cits svarīgs iemesls piešķirt atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai.
- 23 Vispirms ir jāprecizē, kā izriet no Regulas Nr. 44/2001, kura *ratione temporis* ir piemērojama pamatlietā, 16. un 17. apsvēruma, ka tajā paredzētā atzīšanas un izpildes kārtība ir balstīta uz savstarpēju uzticēšanos tiesvedībai Eiropas Savienībā. Šāda uzticēšanās prasa, lai vienā dalībvalstī pieņemti tiesu nolēmumi ne tikai tiktu atzīti citā dalībvalstī, bet arī lai procedūra, saskaņā ar kuru vienā dalībvalstī pieņemti nolēmumi tiek padarīti par izpildāmiem citā dalībvalstī, būtu efektīva un ātra. Šai procedūrai ir jābūt tikai formālai to dokumentu kontrolei, kas prasīti, lai nolēmumu padarītu izpildāmu dalībvalstī, kura to lūgusi, nolēmuma pasludināšanai par izpildāmu faktiski notiekot automātiski (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 13. oktobris, *Prism Investments*, C-139/10, EU:C:2011:653, 27. un 28. punkts).
- 24 Tādēļ saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 41. pantu spriedumu pasludina par izpildāmu, tiklīdz ir izpildītas šīs regulas 53. pantā minētās formalitātes un neveicot pārbaudes par izpildes atteikuma iemesliem, kuri paredzēti minētās regulas 34. un 35. pantā.
- 25 Proti, kā izriet no Tiesas judikatūras, minētās regulas mērķis ir nodrošināt dalībvalstu pieņemto spriedumu brīvu apriti civillietās un komercietās, vienkāršojot formalitātes spriedumu ātrai un vienkāršai atzīšanai un izpildei.
- 26 Tomēr šo mērķi nedrīkst īstenot, jebkādā veidā vājinot aizstāvības tiesības (spriedums, 2006. gada 14. decembris, *ASML*, C-283/05, EU:C:2006:787, 24. punkts). Šajā ziņā Tiesa ir atgādinājusi, ka visās Regulas Nr. 44/2001 normās ir pausti centieni rūpēties par to, lai tās mērķu ietvaros tiesvedības, kuru rezultātā tiek pieņemti tiesu nolēmumi, norisinātos, ievērojot tiesības uz aizstāvību (spriedums, 2012. gada 15. marts, *G*, C-292/10, EU:C:2012:142, 47. punkts).
- 27 Lai nodrošinātu tiesību uz aizstāvību ievērošanu, Regulas Nr. 44/2001 43. panta 1. punktā, kopsakarā ar šīs regulas 18. apsvērumu, visām pusēm ir atzītas tiesības pārsūdzēt lēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību, neatkarīgi no tā, vai tas ir attiecībā uz atbildētāju – ja atbildētājs uzskata par pierādītu to, ka pastāv kāds neizpildes iemesls, – vai attiecībā uz prasītāju – ja savukārt prasītājam ir atteikts pasludināt nolēmumu par izpildāmu.
- 28 Tomēr ir jākonstatē, ka Regulā Nr. 44/2001 nav paredzēts nedz šī lēmuma pārsūdzības raksturs, nedz konkrēti noteikumi.
- 29 Šajā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja konkrētajā jautājumā nav Eiropas Savienības tiesiskā regulējuma, katrai dalībvalstij atbilstoši dalībvalstu procesuālās autonomijas principam ir jāparedz procesuāli noteikumi prasībām, kas paredzētas, lai aizsargātu tiesības, kuras attiecīgajām personām ir noteiktas Savienības tiesībās. Šie procesuālie noteikumi tomēr nedrīkst būt nelabvēlīgāki par noteikumiem, kas attiecas uz līdzīgām prasībām, kuras paredzētas no valsts tiesību sistēmas izrietošo

tiesību aizsardzībai (līdzvērtības princips), tāpat tie nedrīkst padarīt praktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināt to tiesību izmantošanu, kas piešķirtas ar Savienības tiesību sistēmu (efektivitātes princips) (spriedums, 2017. gada 13. decembris, *El Hassani*, C-403/16, EU:C:2017:960, 26. punkts).

- 30 Pirmkārt, attiecībā uz līdzvērtības principu visiem noteikumiem, kas piemērojami prasībām, ir jābūt piemērojamiem vienādi gan tām prasībām, kas pamatotas ar Savienības tiesību pārkāpumu, gan līdzīgām prasībām, kas pamatotas ar valsts tiesību neievērošanu (spriedums, 2018. gada 4. oktobris, *Kantarev*, C-571/16, EU:C:2018:807, 124. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 31 Šajā gadījumā ir jānorāda, ka Tiesas rīcībā nav nekādu pierādījumu, kas ļautu šaubīties par pamatlietā aplūkoto procesuālo normu atbilstību šim principam. Gluži pretēji, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka valsts noteikums, saskaņā ar kuru pirmās instances tiesas nolēmuma pārsūdzībai apelācijas tiesā ir nepieciešama atļauja pārsūdzības turpmākai izskatīšanai, ir vispārpiemērojams un attiecas ne tikai uz lēmuma par pieteikumu pasludināt izpildāmību pārsūdzību saskaņā ar Regulu Nr. 44/2001.
- 32 Otrkārt, attiecībā uz efektivitātes principu ir jāatgādina – no Tiesas judikatūras izriet, ka ikreiz, kad rodas jautājums, vai valsts procesuālo tiesību norma Savienības tiesību sistēmā padara privātpersonām piešķirto tiesību īstenošanu par neiespējamu vai pārmērīgi grūtu, tas ir jāizvērtē, ņemot vērā šīs tiesību normas nozīmi tiesvedībā, tās norisi un īpatnības kopumā dažādās valsts tiesās. No šāda viedokļa attiecīgā gadījumā ir jāņem vērā tādi valsts tiesu sistēmas pamatā esoši principi kā tiesību uz aizstāvību aizsardzība, tiesiskās drošības princips un procesa efektīva norise (spriedums, 2019. gada 11. septembris, *Călin*, C-676/17, EU:C:2019:700, 42. punkts).
- 33 Šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka atbilstoši Procesuālā kodeksa 25.a nodaļas 11. panta 1. punktam atļauja pārsūdzības turpmākai izskatīšanai ir jāpiešķir, ja ir šaubas par attiecīgā nolēmuma pareizību, ja šī nolēmuma pareizību nav iespējams izvērtēt, neatļaujot turpināt tiesvedību, ja tas ir svarīgi likuma piemērošanai citās līdzīgās lietās vai ja pastāv cits svarīgs iemesls piešķirt atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai.
- 34 Kā ģenerāladvokāts norādījis secinājumā 51. punktā, Somijas tiesību aktos paredzētie iemesli, kuru dēļ šī atļauja ir jāpiešķir, ļauj ņemt vērā Regulas Nr. 44/2001 34. un 35. pantā paredzētos attiecīgā nolēmuma izpildes atteikuma iemeslus, kuru dēļ šīs regulas 45. pantā tiesai, kurā ir celta 43. pantā minētā prasība, ir atļauts atteikties izpildāmības pasludināšanu vai atcelt pasludināto izpildāmību.
- 35 Tādējādi nešķiet, ka pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums būtu tāds, kas padarītu praktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtinātu Savienības tiesību sistēmā piešķirto tiesību īstenošanu.
- 36 Tomēr ir jānorāda, ka tiesības uz lietas izskatīšanu tiesā ietver ne tikai iespēju vērsties tiesā, bet arī garantiju, ka šīs tiesas kompetencē ir izskatīt visus ar tai iesniegto lietu saistītos faktus un tiesību jautājumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 6. novembris, *Otis* u.c., C-199/11, EU:C:2012:684, 49. punkts).
- 37 Šajā ziņā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar Somijas tiesību aktiem pārsūdzības izskatīšana apelācijas tiesā sastāv no diviem posmiem. Pirmajā posmā apelācijas tiesa rakstveida procesā lemj par atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai, pamatojamās uz pirmajā instancē pieņemto nolēmumu, atbildētāja iespējamiem paskaidrojumiem un, ja nepieciešams, uz citu lietas materiālos esošu informāciju. Šī atļauja tiek piešķirta, ja vismaz viens no trim attiecīgā tiesas sastāva locekļiem atbalsta atļaujas piešķiršanu. Katrā ziņā atļauja pārsūdzības turpmākai izskatīšanai ir jāpiešķir, ja ir konstatēts, ka pastāv kāds no izpildes atteikuma iemesliem, kuri paredzēti Procesuālā kodeksa 25.a nodaļas 11. panta 1. punktā. Ja šī atļauja tiek piešķirta, tad otrajā posmā apelācijas tiesa pilnībā izskata pārsūdzību.

- 38 Tādējādi apelācijas tiesa jau pārsūdzību turpmākai izskatīšanai atļaušanas stadijā var pārbaudīt, vai iesniedzot pārsūdzību, pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 43. pantu, šīs regulas 34. un 35. pantā minēto neizpildes iemeslu dēļ ir jāveic padziļināta pārbaude par pirmās instances tiesas nolēmumu attiecībā uz pieteikumu pasludināt izpildāmību.
- 39 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 43. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu atļaujas pārsūdzības turpmākai izskatīšanai procedūru, kurā, pirmkārt, apelācijas tiesa par tajā iesniegto pārsūdzību lemj, pamatodamās uz pirmajā instancē pieņemto nolēmumu, atbildētāja iespējamiem paskaidrojumiem un, ja nepieciešams, uz citiem lietas materiāliem, kā arī, otrkārt, atļauja pārsūdzības turpmākai izskatīšanai ir jāpiešķir, ja tostarp ir šaubas par attiecīgā nolēmuma pareizību, ja šī nolēmuma pareizību nav iespējams izvērtēt, neatļaujot turpināt tiesvedību, vai ja pastāv cits svarīgs iemesls piešķirt atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai.

Par otro jautājumu

- 40 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 44/2001 43. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu pārsūdzības izskatīšanas procedūru attiecībā uz lēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību, kurā nav prasīts iepriekš uzklaut atbildētāju, ja tiek pieņemts tam labvēlīgs lēmums.
- 41 Saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 43. panta 3. punktu kopsakarā ar tās 18. apsvērumu, ievērojot tiesības uz aizstāvību, lēmuma par pieteikumu pasludināt izpildāmību pārsūdzība tiek izskatīta atbilstoši uz sacikstes principu balstītas tiesvedības noteikumiem.
- 42 Šajā gadījumā, kā izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, atbilstoši Procesuālā kodeksa 25.a nodaļas 13. pantam *Helsingin hovioikeus* (Helsinki apelācijas tiesa), pirms tā lemj par atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai, ir jāaicina atbildētājs rakstveidā atbildēt uz šo pārsūdzību. No minētā izriet, ka lēmums par šādu atļauju var tikt pieņemts, nedodot atbildētājam iespēju sniegt paskaidrojumus.
- 43 Tomēr no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka Procesuālā kodeksa 25.a nodaļas 5. panta 1. punktā paredzētās procedūras pirmajā posmā, kas attiecas uz atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai, apelācijas tiesa nevar, neuzklaut atbildētāju, pieņemt tam nelabvēlīgu lēmumu. Proti, pirmkārt, ja pārsūdzība ir iesniegta par lēmumu pasludināt izpildāmību, fakts, ka apelācijas tiesa atsakās piešķirt atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai, nevar būt nelabvēlīgs šī nolēmuma saņēmējam, proti, pusei, kuras labā ir noteikta izpilde. Otrkārt, ja pārsūdzība ir iesniegta attiecībā uz lēmumu par izpildāmības atteikumu, apelācijas tiesas atteikums piešķirt atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai vēl jo vairāk nevar būt nelabvēlīgs šī nolēmuma saņēmējam, proti, pusei, attiecībā pret kuru ir prasīta izpilde.
- 44 Tādēļ, kā ģenerāladvokāts arī ir norādījis secinājumā 76. un 82. punktā, apelācijas tiesa atļaujas pārsūdzības turpmākai izskatīšanai stadijā nevar pieņemt atbildētājam nelabvēlīgu nolēmumu vai nolēmumu, kas var to nelabvēlīgi ietekmēt; tādējādi apstākļi, ka šī puse nav aicināta sniegt paskaidrojumus, neaizskar šīs puses tiesības uz tiesvedību, kas balstīta uz sacikstes principu. Turklāt šī puse noteikti tiek aicināta paust viedokli pārsūdzības pilnīgas izskatīšanas posmā, kas nodrošina sacikstes principa ievērošanu stadijā, kad apelācijas tiesas nolēmums var nelabvēlīgi ietekmēt šo pusi.
- 45 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 43. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu pārsūdzības izskatīšanas procedūru attiecībā uz lēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību, kurā nav prasīts iepriekš uzklaut atbildētāju, ja tiek pieņemts tam labvēlīgs lēmums.

Par trešo jautājumu

- 46 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kādas iespējamās sekas ir tam, ka pārsūdzību var iesniegt ne tikai puse, kura ir iesniegusi pieteikumu atzīt izpildāmību, bet arī puse, attiecībā pret kuru ir šī izpilde ir noteikta.
- 47 Šajā ziņā, lai gan uz prejudiciālajiem jautājumiem par Savienības tiesībām tiešām attiecas atbilstības prezumpcija, ir jāuzsver, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prejudiciālā nolēmuma tiesvedības pamatojums nav konsultatīvu viedokļu sniegšana par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem, bet gan nepieciešamība faktiski atrisināt strīdu (spriedums, 2018. gada 10. decembris, *Wightman* u.c., C-621/18, EU:C:2018:999, 28. punkts).
- 48 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa nenorāda konkrētus iemeslus, kuru dēļ tā ir uzdevusi šo jautājumu. Tā arī neprecizē minētā jautājuma saistību ar pamatlietu, tāpat nenorāda iemeslus, kuru dēļ Tiesas atbilde būtu nepieciešama iesniedzējtiesā izskatāmās lietas atrisināšanai.
- 49 Tādējādi ir jākonstatē, ka trešais jautājums ir nepieņemams.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 50 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) **Padomes Regulas (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komercietās 43. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu atļaujas pārsūdzības turpmākai izskatīšanai procedūru, kurā, pirmkārt, apelācijas tiesa par tajā iesniegto pārsūdzību lemj, pamatodamās uz pirmajā instancē pieņemto nolēmumu, atbildētāja iespējamiem paskaidrojumiem un, ja nepieciešams, uz citiem lietas materiāliem, kā arī, otrkārt, atļauja pārsūdzības turpmākai izskatīšanai ir jāpiešķir, ja tostarp ir šaubas par attiecīgā nolēmuma pareizību, ja šī lēmuma pareizību nav iespējams izvērtēt, neatļaujot turpināt tiesvedību, vai ja pastāv cits svarīgs iemesls piešķirt atļauju pārsūdzības turpmākai izskatīšanai.**
- 2) **Regulas Nr. 44/2001 43. panta 3. punkts, kurā ir paredzēta uz sacikstes principu balstīta tiesvedība, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu pārsūdzības izskatīšanas procedūru attiecībā uz lēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību, kurā nav prasīts iepriekš uz klausīt atbildētāju, ja tiek pieņemts tam labvēlīgs lēmums.**

[Paraksti]